

2η ύπα

29/5/19

Άσκηση: $S = \{ (x, y, z) \in \mathbb{R}^3 \mid 9x^2 - 4xy + 6y^2 + 3z^2 + 2\sqrt{5}x + 4\sqrt{5}y + 12z + 16 = 0 \}$

Θεωρούμε την τετραγωνική μορφή $q: \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}$, όπου:

$$q(x, y, z) = 9x^2 + 6y^2 + 3z^2 - 4xy$$

$$A = \begin{pmatrix} 9 & -2 & 0 \\ -2 & 6 & 0 \\ 0 & 0 & 3 \end{pmatrix}, \quad P_A(t) = |A - tI_3| = \dots = -(t-10)(t-5)(t-3)$$

Άρα, ιδιοτιμές του A είναι: $\lambda_1 = 10, \lambda_2 = 5, \lambda_3 = 3$.

• $V(10)$: βάση του $V(10)$ είναι $\begin{pmatrix} -2 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}$. Μια ΟΚΒ του $V(10)$

είναι: $\begin{pmatrix} -2/\sqrt{5} \\ 1/\sqrt{5} \\ 0 \end{pmatrix} = \vec{e}_1$

• $V(5)$: βάση του $V(5)$ είναι: $\begin{pmatrix} 1 \\ 2 \\ 0 \end{pmatrix}$. Μια ΟΚΒ του $V(5)$: $\begin{pmatrix} 1/\sqrt{5} \\ 2/\sqrt{5} \\ 0 \end{pmatrix} = \vec{e}_2$

• $V(3)$: βάση του $V(3)$: $\begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix} = \vec{e}_3$, η οποία είναι ΟΚΒ του $V(3)$.

Κύριοι άξονες της q είναι: $\vec{e}_1, \vec{e}_2, \vec{e}_3$

Τότε: αν x', y', z' είναι οι συνιστώσες του $(x, y, z) \in \mathbb{R}^3$ στην

ΟΚΒ $\vec{e}_1, \vec{e}_2, \vec{e}_3$, τότε: $\underbrace{\begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix}}_{(*)} = P \begin{pmatrix} x' \\ y' \\ z' \end{pmatrix}$, όπου $P = \begin{pmatrix} -2/\sqrt{5} & 1/\sqrt{5} & 0 \\ 1/\sqrt{5} & 2/\sqrt{5} & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$

και $tPAP = \begin{pmatrix} 10 & 0 & 0 \\ 0 & 5 & 0 \\ 0 & 0 & 3 \end{pmatrix}$

$$\textcircled{x} \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -2/\sqrt{5} & 2/\sqrt{5} & 0 \\ 4/\sqrt{5} & 2/\sqrt{5} & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x' \\ y' \\ z' \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} \frac{-2x'+y'}{\sqrt{5}} \\ \frac{x'+2y'}{\sqrt{5}} \\ z' \end{pmatrix} \Rightarrow \begin{cases} x = \frac{-2x'+y'}{\sqrt{5}} \\ y = \frac{x'+2y'}{\sqrt{5}} \\ z = z' \end{cases} \textcircled{**}$$

Με βάση την σχέση $\textcircled{**}$ η S θα πάρει τη

$$\text{μορφή: } S = \left\{ (x, y, z) \in \mathbb{R}^3 / 10(x)^2 + 5(y)^2 + 3(z)^2 + 10y + 12z + 16 = 0 \right\}$$

$$= \left\{ (x', y', z') \in \mathbb{R}^3 / 10(x')^2 + 5((y'+1)^2 - 1) + 3((z'+2)^2 - 4) + 16 = 0 \right\}$$

$$= \left\{ (x', y', z') \in \mathbb{R}^3 / 10(x')^2 + 5(y'+1)^2 + 3(z'+2)^2 - 1 = 0 \right\}$$

$$= \left\{ (x', y', z') \in \mathbb{R}^3 / 10(x')^2 + 5(y'+1)^2 + 3(z'+2)^2 = 1 \right\}$$

Θέτουμε $X = x'$ Τότε $S = \left\{ (X, Y, Z) \in \mathbb{R}^3 / \underbrace{10X^2 + 5Y^2 + 3Z^2}_{\text{ελλειψοειδές}} = 1 \right\}$

$Y = y' + 1$

$Z = z' + 2$

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

① Έστω $A \in M_n(\mathbb{R})$ και υποθέτουμε ότι $A^m = \mathbb{O}$, για κάποιο $m \geq 1$. Τότε $A^n = \mathbb{O}$. Τι ισχύει αν ο A είναι συμμετρικός; (Έχει μια δέκα φεβ. 19).

Λύση: Έστω το πολυώνυμο $Q(t) = t^m$. Τότε $Q(A) = \mathbb{O}$.

Αν $Q_A(t)$ είναι το ελάχιστο πολυώνυμο του A , τότε:

$$Q_A(t) \mid Q(t) = t^m \Rightarrow Q_A(t) = t^k, \text{ όπου } k \leq m$$

Επειδή $\deg Q_A(t) \leq n$, έπεται ότι $Q_A(t) = t^k$, όπου $k \leq n$

Τότε άρα $Q_A(A) = \mathbb{O} \Rightarrow A^k = \mathbb{O}$, όπου $k \leq n$ και προφανώς

$$\text{τότε } A^n = \mathbb{O}$$

Αν ο A : συμμετρικός $\xrightarrow{\text{φασματοσύνθεση}}$ ο A : διαγωνοποιήσιμος $\Rightarrow$

$\Rightarrow Q_A(t) = t^k$ είναι γινόμενο διακριτικών πρώτων βαθμίων

παράγοντων. $\Rightarrow k = 1 \Rightarrow Q_A(t) = t \Rightarrow Q_A(A) = A = \mathbb{O}$

Διαφορετικά, υπάρχει ορθογώνιος $P: t P A P = \begin{pmatrix} \lambda_1 & & 0 \\ & \ddots & \\ 0 & & \lambda_n \end{pmatrix} \Rightarrow$

$$\Rightarrow A = P \begin{pmatrix} \lambda_1 & & 0 \\ & \ddots & \\ 0 & & \lambda_n \end{pmatrix} P \Rightarrow \mathbb{O} = A^m = P \begin{pmatrix} \lambda_1^m & & 0 \\ & \ddots & \\ 0 & & \lambda_n^m \end{pmatrix} P \Rightarrow$$

$$\Rightarrow \begin{pmatrix} \lambda_1^m & & 0 \\ & \ddots & \\ 0 & & \lambda_n^m \end{pmatrix} = \mathbb{O} \Rightarrow \lambda_i^m = 0, \forall i = 1, \dots, n \Rightarrow \lambda_i = 0, \forall i = 1, \dots, n$$

$$\Rightarrow A = \mathbb{O}$$

② Έστω $f: E \rightarrow E$ ένας ενδομορφισμός ενός Ευκλείδειου χώρου $(E, \langle \cdot, \cdot \rangle)$, όπου $\dim_{\mathbb{R}} E < \infty$. Τότε: $f^* = -f \Leftrightarrow$

$$\Leftrightarrow \langle f(\bar{x}), \bar{x} \rangle = 0, \forall \bar{x} \in E$$

Αν $f^* = -f$, τα κοινά είναι οι ιδιοτιμές του f ;

Λύση: $\boxed{\Rightarrow}$ Έστω ότι $f^* = -f$. Τότε $\langle f(\bar{x}), \bar{x} \rangle = \langle \bar{x}, f^*(\bar{x}) \rangle =$

$$= \langle \bar{x}, -f(\bar{x}) \rangle = -\langle \bar{x}, f(\bar{x}) \rangle = -\langle f(\bar{x}), \bar{x} \rangle \Rightarrow 2\langle f(\bar{x}), \bar{x} \rangle = 0$$

$$\Rightarrow \langle f(\bar{x}), \bar{x} \rangle = 0, \forall \bar{x} \in E$$

$$\boxed{\Leftarrow} \forall \bar{x}, \bar{y} \in E: 0 = \langle f(\bar{x} + \bar{y}), \bar{x} + \bar{y} \rangle = \langle f(\bar{x}) + f(\bar{y}), \bar{x} + \bar{y} \rangle$$

$$= \langle f(\bar{x}), \bar{x} \rangle + \langle f(\bar{y}), \bar{y} \rangle + \langle f(\bar{x}), \bar{y} \rangle + \langle f(\bar{y}), \bar{x} \rangle$$

$$= \langle \bar{x}, f^*(\bar{y}) \rangle + \langle \bar{x}, f(\bar{y}) \rangle \Rightarrow \langle \bar{x}, f^*(\bar{y}) \rangle = -\langle \bar{x}, f(\bar{y}) \rangle \Rightarrow$$

$$\Rightarrow \langle \bar{x}, f^*(\bar{y}) \rangle = \langle \bar{x}, -f(\bar{y}) \rangle \Rightarrow f^*(\bar{y}) = -f(\bar{y}), \forall \bar{y} \in E \Rightarrow$$

$$\Rightarrow f^* = -f$$

Έστω ότι $f^* = -f$ και λ ιδιοτιμή του f . Τότε, υπάρχει $\bar{x} \neq 0 \in E$:

$$: f(\bar{x}) = \lambda \bar{x}. \text{ Τότε } \langle f(\bar{x}), \bar{x} \rangle = 0 \Rightarrow \langle \lambda \bar{x}, \bar{x} \rangle = 0 \Rightarrow$$

$$\Rightarrow \lambda \langle \bar{x}, \bar{x} \rangle = 0 \Rightarrow \lambda = 0$$

$$\| \bar{x} \|^2 \neq 0$$

Άρα: $f^* = -f$ } $\Rightarrow f = 0$
 f : διαγενόμενος

ΑΣΚΗΣΗ

③ $\forall A = -A \in \mathbb{R}^{n \times n}$, $\langle AX, X \rangle = 0$, $\forall X \in \mathbb{R}^n$ (ισοδυναμική με τη προηγούμενη αλλά για μηδέν).

και αν λ : ιδιοτιμή του A στο $\mathbb{R}^n$, τότε $\lambda = 0$

$$\forall A: \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^n, \forall X: AX = -AX$$

④ $A = \begin{pmatrix} a & 4 & 4 \\ 4 & 8 & 8 \\ 4 & 8 & b \end{pmatrix}$, όπου $a, b \in \mathbb{R}$

① Να βρεθούν τα $a, b \in \mathbb{R}$ έτσι ώστε ο A να έχει το $\lambda = 0$ ως

ιδιοτιμή με πολλαπλασιαστή 2 .

Λύση
 A : αλγεβρικός $\Rightarrow A$: διαγωνοποιήσιμος. $\Rightarrow \forall$ ιδιοτιμή λ

του A : πολλαπλασιαστής $\lambda = \dim_{\mathbb{R}} V(\lambda)$

Θέλουμε $\lambda = 0$ να είναι ιδιοτιμή του A πολλαπλασιαστής 2 .

$$\Rightarrow \dim_{\mathbb{R}} V(0) = 2$$

$$V(0) = \left\{ \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} = X \in \mathbb{R}^3 / AX = 0 \right\} = \Lambda(\Sigma) \text{ όπου } (\Sigma): AX = 0$$

$$\text{Άρα } \dim_{\mathbb{R}} \Lambda(\Sigma) = 2 \Rightarrow 3 - r(A) = 2 \Rightarrow r(A) = 1. \Rightarrow$$

$$\Rightarrow \begin{cases} \begin{vmatrix} a & 4 \\ 4 & 8 \end{vmatrix} = 0 \Rightarrow a = 8 \\ \begin{vmatrix} 4 & 4 \\ 8 & b \end{vmatrix} = 0 \Rightarrow b = 8 \end{cases}$$

$$\textcircled{5} \left[V \subseteq E, \text{ tot } V^\perp = \{ \vec{x} \in E \mid \langle \vec{x}, \vec{y} \rangle = 0, \forall \vec{y} \in V \} \right]$$

$$\text{Av } \dim_{\mathbb{R}} E < \infty, \text{ tot } V^{\perp\perp} = V$$

$$\text{N\u00f3ta: } \forall \vec{x} \in V : \vec{x} \in V^{\perp\perp} = (V^\perp)^\perp, \text{ tot } \forall \vec{y} \in V^\perp : \langle \vec{x}, \vec{y} \rangle = 0$$

$$\text{Apa } V \subseteq V^{\perp\perp}$$

$$\boxed{\dim_{\mathbb{R}} V^\perp = \dim_{\mathbb{R}} E - \dim_{\mathbb{R}} V}$$

$$\dim_{\mathbb{R}} V^{\perp\perp} = \dim_{\mathbb{R}} E - \dim_{\mathbb{R}} V^\perp = \dim_{\mathbb{R}} E - (\dim_{\mathbb{R}} E - \dim_{\mathbb{R}} V) =$$

$$= \dim_{\mathbb{R}} V$$

$$\left. \begin{array}{l} \dim_{\mathbb{R}} V^{\perp\perp} = \dim_{\mathbb{R}} V \\ V \subseteq V^{\perp\perp} \end{array} \right\} \Rightarrow \boxed{V = V^{\perp\perp}}$$